

STUDIEPLAN FOR DANSK SKOLEÅRET 2019-20

10. klasse

Fagtimer i dansk og periodeundervisning om "Det moderne gennembruds litteratur" og "Poetik"

Emne:	Pensum:	Kompetencer:
Kommunikation. Introduktion	- Nis Johannsen m.fl., Litteraturens grundbegreber, 1", heri: "Kommunikation", s. 7-18 - Gruppearbejde samt selvstændige øvelser	- Skelne mellem informativ, påvirkende og vurderende sprogbrug - Analysere og vurdere kommunikationssituationer
Sprog og sproghistorie	- Berit Riis Langdahl m.fl., "Krydsfelt" (2010), heri: "Sprog og sproghistorie", s. 161-186 - Arbejdsformen er læsning, fælles gennemgang og belysning samt gruppearbejde	- Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund
Periodeundervisning: "Det moderne gennembrud"	- Henrik Christensen m.fl., "Litteraturhistorisk grundbog. Det moderne gennembrud", s. 5-27 - Tilbageblik på/repetition af 9. klasses litteraturpensum om romantikken, herunder forfatteren Adam Oehlenschläger og begreberne universalromantik, nationalromantik og romantisme, dualisme, organismetanken, panteisme og intuition – "Ahnelse". - J.P. Jacobsen", "Mogens" (1872) - Olivia Levison, "Indespærret" (1876) - Johan Skjoldborg, "Slid" (1893) - Knut Hamsun, "Sult" (1890),	- Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst

	<p>uddrag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marie Bregendahl, "Det forsvundne land" (1926) - Undervisningen tager afsæt i en repetition af romantikkens litterære program, og herpå studeredes fortrinsvis naturalismen og denne ismes historiske og ideologiske forudsætninger. Slutteligt vil også symbolismen og det folkelige gennembrud blive undersøgt. - På baggrund af det gennemgåede skal eleverne udfærdige udførlige arbejds hæfter samt gruppeprojekter om udvalgt litteratur fra perioden. 	
Novellestik	<ul style="list-style-type: none"> - John Mogensen m.fl., "Danskbogen", heri: "At læse romaner og noveller", s 94-118 - Opgaver: Læsning af udvalgte noveller samt skriveøvelser 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere analytiske færdigheder og viden om fagets metoder m.h.p. tekstanalyse - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster
Periodeundervisning: "Poetik. Læren om digtekunsten, dens former og virkemidler"	<ul style="list-style-type: none"> - Litteraturens hovedgenrer, fortrinsvis lyrik - Folkeviser, salmer, lejlighedssange og fædrelandssange - Analyseredskaber til lyrik, herunder: situation og indhold, det grafiske præg, ubunden og bunden form, lydsiden: rim og rytme, sproglige virkemidler: ordvalg og billedsprog - Kreative skriveøvelser - Klassisk metrik (jambe, trokæ, anapæst, daktylos m.v.) - Lyrikhistorie 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere indblik i sprogets funktion, herunder anvende stilistiske grundbegreber - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst

	<p>- Digtning i udvalg, herunder værker af Emil Aarestrup, B.S. Ingemann, Per Højholt, Tom Kristensen, Vagn Steen, Dan Turèll, Michael Strunge og Yahya Hassan m.fl.</p> <p>- Perioden omhandler ordets kunst, og undervisningen vil derfor søge at give en indføring i flere af lyrikkens elementer: lyrikkens historie, lyriske hovedgenrer, almindelige rimtyper og ældre versformer samt klassisk metrik (jambe, trokæ, anapæst, daktylos m.v.). Sideløbende hermed udføres kreative skriveøvelser såsom Haiku digte, salmer samt fest- og lejlighedssange, tekster der afslutningsvist bliver del af det hovedfagshæfte, som hver enkelt elev skal udføre.</p>	
Værklæsning: "Drageløberen"	<p>- Khaled Hosseini, "Drageløberen" (2003)</p> <p>- Filmatisering: Marc Forster, "The kite runner" (2017)</p> <p>- Dokumentar: "Tro, håb, Afghanistan" (fra filmcentralen)</p> <p>- Opgaveform: essay</p>	<p>- Perspektivere til globale, kulturhistoriske fænomener</p> <p>- Diskutere kulturelle og samfundsmæssige fænomeners eksistentielle implikationer</p> <p>- Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst</p>
Retskrivning og grammatik	<p>- Online-øvelser fra sproget.dk og Dansk Sprognævns kommaøvelser m.v.</p>	<p>- Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber</p>

1.HF

Fagtimer i dansk og hovedfagsperioden "Parcival"

Emne:	Pensum:	Kompetencer
Mediehistorie, mediegenrer og medieanalyse	<ul style="list-style-type: none">- Berit Riis Langdahl m.fl., "Krydsfelt" (2010), heri: "Mediehistorie", s. 265-282, "Mediegenrer", s. 283-320 og "Medieanalyse", s. 321-364.- Birgitte Darger m.fl., "Begreb om dansk" (2009), heri: "Medieanalyse", s. 119-136- Gruppearbejde og mindre skriftlige hjemmeopgaver	<ul style="list-style-type: none">- Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag- Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning- Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber
Litterære redskaber	<ul style="list-style-type: none">- Berit Riis Langdahl m.fl., "Krydsfelt" (2010), heri: "Litterære redskaber", s. 107-142.- Gruppearbejde og mindre skriftlige hjemmeopgaver	<ul style="list-style-type: none">- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Værklæsning: "Den kroniske uskyld", Identitetsdannelse og ungdomskultur	<ul style="list-style-type: none">- Klaus Rifbjerg, "Den kroniske uskyld" (1958)- Leif Panduro, "Rend mig i traditionerne" (1958), uddrag- J.D. Salinger, "Griberen i rugen" (1951), uddragFilm: "Den kroniske uskyld" af Edward Fleming (1985) <p>Undervisningen byder på læsning og analyse af Klaus Rifbjergs roman "Den kroniske uskyld" (1958) samt uddrag Leif Panduros "Rend mig i traditionerne" (1958) og J.D. Salingers "Forbandede ungdom" (1951). Hovedsigtet er en undersøgelse af "Den kroniske uskyld"s</p>	<ul style="list-style-type: none">- Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfundVurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst- Analysere, fortolke og perspektivere fiktive teksterDemonstrere viden om fagets identitet og metoder- Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst skriftligt

	<p>tematisering af begreberne pubertet og identitetsdannelse, hvorfor tekstens klare psykoanalytiske referencer vil blive grundigt behandlet. Som led i dette arbejde skal eleverne udfærdige fyldige og detaljerede fortolkninger, hvori også symbolik, tidskarakteristik, genrebestemmelse og litteraturhistoriske overvejelser bør være elementer.</p>	
<p>Hovedfagsperioden "Parcival"</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wolfram von Eschenbach, "Parcival" (ca. 1210), uddrag - I forlængelse af bl.a. temaerne fra historie gennemgås middelalderfortællingen 'Parcival' af Wolfram von Eschenbach. De urbilleder, temaer og begreber, der er i dette værk, belyses i fællesskab: keltisk og kristent mytestof, evangelierne, riddernes opdragelse, trubadurdigtning, katarerne, den høviske kærlighed, arthursagnene m.v. - Opgaveform: Læsning, kunstnerisk bearbejdelse og interview - I tillæg hertil udføres DHO-opgave, se pensum for historie 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt - Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt
<p>Retskrivning og grammatik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Online-øvelser fra sproget.dk og Dansk Sprognævns kommaøvelser m.v. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske grundbegreber
<p>Filmanmeldelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Johan Mogensen m.fl., "Danskbogen" (1995), heri: 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til

	<p>"At se på levende billeder", s. 189-208</p> <ul style="list-style-type: none"> - Div. materiale fra DFI (Det danske filminstitut) - Eleverne anmelder en film efter eget valg, der afleveres skriftligt og fremlægges mundtligt 	<p>mediebilledet i dag</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt
--	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

2.HF

Fagtimer i dansk, hovedfagsperioden "Tendenser i det 20. århundredes litteratur", tekster og fremlæggelser i.f.m. arkitekturperioden og -rejsen (10 t.) samt danskundervisning som led i dramatikperioden

Emne:	Pensum:	Kompetencer:
<p>Arkitekturperioden og -rejsen.</p> <p>Opgaver af danskfagligt tilsnit</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Skriftlig guide til værkfremlæggelse - Fremlæggelse af værk på arkiturejserne on location - Dagsbogsblade - Foredrag indeholdende rejsebeskrivelse og værkfremlæggelse for særligt indbudte 	<ul style="list-style-type: none"> - Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt - Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst
<p>Faktatekster</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Johan Mogensen m.fl., "Danskbogen" (1995), heri: "At læse faktatekster", s. 75-93 - Opgave: skriftlig analyse i henhold til det gennemgæede læsestof 	<ul style="list-style-type: none"> - Analysere, fortolke og perspektivere ikke-fiktive tekster
<p>Værklæsning:</p> <p>"Den kroniske uskyld",</p> <p>Identitetsdannelse og ungdomskultur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Klaus Rifbjerg, "Den kroniske uskyld" (1958) - Leif Panduro, "Rend mig i traditionerne" (1958), uddrag - J.D. Salinger, "Griberen i rugen" (1951), uddrag Film: "Den kroniske uskyld" af Edward Fleming (1985) <p>Undervisningen byder på læsning og analyse af Klaus Rifbjergs roman "Den</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster Demonstrere viden om fagets identitet og metoder

	<p>kroniske uskyld" (1958) samt uddrag Leif Panduros "Rend mig i traditionerne" (1958) og J.D. Salingers "Forbandede ungdom" (1951). Hovedsigtet er en undersøgelse af "Den kroniske uskyld"s tematisering af begreberne pubertet og identitetsdannelse, hvorfor tekstens klare psykoanalytiske referencer vil blive grundigt behandlet. Som led i dette arbejde skal eleverne udfærdige fyldige og detaljerede fortolkninger, hvori også symbolik, tidskarakteristik, genrebestemmelse og litteraturhistoriske overvejelser bør være elementer.</p>	<p>- Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst skriftligt</p>
<p>Hovedfagsperioden "Tendenser i det 20. århundredes litteratur"</p>	<p>- Skønlitterære værker af bl.a. Marie Bregendahl, Thit Jensen, Emma, Filippo Marinetti, Emil Bønnelycke, Tom Kristensen, Pär Lagerkvist, R. Broby-Johansen, Nordahl Grieg, Otto Gelsted, Poul Sørensen, Peter Seeberg, Martin A. Hansen, Per Højholt, Leif Panduro, P.C. Jersild, Svend Åge Madsen, Dan Turèll, Michael Strunge, Peter Høeg og Yahya Hassan.</p> <p>- Relevante litteraturhistoriske artikler</p> <p>- Litteraturperioden i 3.vg. har som målsætning at undersøge tendenser i det 20. århundredes nordiske litteratur. Undervisningen tager afsæt i en repetition af</p>	

	<p>de ideologiske forudsætninger for naturalismen og det moderne gennembrud. Herpå bliver det folkelige gennembrud fra begyndelsen af 1900tallet undersøgt, og forfattere som Johan Skjoldborg, Marie Bregendahl, Thit Jensen og Emma Gad danner illustrationsgrundlag for denne periodes egenartede skrivestil og sprogtone. I forlængelse heraf belyses også kvindesagsdebatten i litterært regi. Fokus bliver herefter rettet mod futurismen (Filippo Marinetti og Emil Bønnelycke) og ekspressionismen (Tom Kristensen, Pär Lagerkvist og R. Broby-Johansen), og som led heri bliver maleriske frembringelser af Edvard Munch vurderet. Senere søges beredskabslitteraturen klarlagt (Nordahl Grieg, Otto Gelsted og Poul Sørensen), og 50ernes og 60ernes modernistiske livssyn belyses (Peter Seeberg, Martin A. Hansen, Per Højholt og Leif Panduro). Slutteligt arbejder vi bl.a. med temaer som fremmedgørelse og det moderne menneskes position i.f.t. modsætningsparret natur-kultur i værker af P.C. Jersild, Svend Åge Madsen, Dan Turèll, Michael Strunge, Peter Høeg og Yahya Hassan m.fl.</p> <p>- Opgave: Hovedfagshæfter samt foredrag om forfatter efter eget valg.</p>	
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

Vejledning i opgaveskrivning	- Relevante artikler om problemformulering, noteapparat, taledispositioner m.v.	- Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt
Sprog og argumentation	- Berit Riis Langdahl m.fl., "Krydsfelt" (2010), heri: "Sprog, norm og variation", 215-242 og "Sprog og handling", s. 243-265 - Birgitte Darger m.fl., "Begreb om dansk" (2009), heri: "Retorik og argumentation", s. 95-107. - Opgaveform: gruppearbejde og mindre skriftlige opgaver	- Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund, herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt med formidlingsbevidsthed - Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt
Litterære strategier	- Berit Riis Langdahl m.fl., "Krydsfelt" (2010), heri: "Litterære strategier", s. 141-160 - H.C.Andersen, "Den grimme Ælling" (1843) - Opgaveform: skriftlige analyseopgaver	- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster
Dramatik	- John Mogensen m.fl., "Danskbogen", heri: "At læse og se dramatik", s. 143-158 - Ludvig Holberg, "Erasmus Montanus" (1723), uddrag - August Strindberg, "Frøken Julie" (1888) - C.E. Soya, "Natsommerfuglen" (1965) - Opgavetyper: læsning, gruppeprojekter og analyse	- Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund - Vurdere kulturhistoriske fænomener i en teoretisk og filosofisk kontekst - Analysere, fortolke og perspektivere fiktive tekster - Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt og skriftligt